

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-80-62>

УДК 339.5:339.137.2

ТЕНДЕНЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ У ГЛОБАЛЬНОМУ КОНКУРЕНТНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

TRENDS IN THE OPERATION OF INTERNATIONAL BUSINESS IN A GLOBAL COMPETITIVE ENVIRONMENT

Керечанин Віктор В'ячеславович

здобувач ступеня магістра,
факультет міжнародних економічних відносин
Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-5710-1758>

Ерфан Єва Алоїсівна

кандидат економічних наук, доцент,
Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7342-6174>

Kerechanyin Viktor, Erfan Eva

State University «Uzhhorod National University»

Стаття присвячена дослідженню актуальних тенденцій функціонування міжнародного бізнесу у глобальному конкурентному середовищі. Проаналізовано трансформацію міжнародного бізнесу в умовах глобалізації. Акцентовано увагу на її перевагах для діяльності суб'єктів міжнародного підприємництва та на викликах, які вона створює. Глобалізація проявляє себе каталізатором структурних змін у сфері міжнародного бізнесу. Визначено тенденції, які характеризують сучасний стан функціонування міжнародного бізнесу. Серед них виокремлено цифровізацію, ESG-підхід, реалізацію концепції сталого розвитку, креативну економіку та активізацію інноваційних процесів. Розглянуто виклики, з якими стикається міжнародний бізнес у сучасних умовах. Відзначено, що у перспективі буде сформовано нову парадигму міжнародного бізнесу, орієнтовану на стійкий розвиток, технологічну ефективність та глобальну взаємодію компаній.

Ключові слова: конкуренція, конкурентне середовище, міжнародний бізнес, світове господарство, цифрова трансформація.

The article is devoted to the study of current trends in the functioning of international business in a global competitive environment. The relevance of the study is due to the fact that competition in the world economy acts as a fundamental mechanism for the development of economic relations, stimulating increased production efficiency, innovation and quality of goods and services. The purpose of the article is to investigate the main trends in the functioning of international business in the context of the general intensification of global competition, the challenges that accompany the activities of international enterprises and the prospects for adapting to them. Analysis and synthesis of scientific information on the trends in the development of international business in the context of global competition served as the methodological basis of the study. The transformation of international business in the context of globalization is analyzed. The focus is not only on the advantages of globalization for the activities of international business entities, but also on the challenges it creates. Trends that characterize the current state of functioning of international business have been identified. Among them, digitalization, ESG approach, implementation of the concept of sustainable development, creative economy and activation of innovation processes are highlighted. Sustainable development and responsible corporate governance cease to become the strategic basis for the successful functioning of business in the context of global competition. Digitalization tools contribute to the optimization of financial management, data processing and interaction with clients. Particular attention is paid to the importance of digital platforms in conducting international business. Sustainable development is becoming

a strategic basis for the successful functioning of business in the conditions of global competition. The challenges faced by international business in modern conditions are considered. It is noted that in the future a new paradigm of international business will be formed.

Keywords: competition, competitive environment, international business, world economy, digital transformation.

Постановка проблеми. Конкуренція у світовому господарстві виступає фундаментальним механізмом розвитку економічних відносин, стимулюючи підвищення ефективності виробництва, інноваційність та якість товарів і послуг. У сучасних умовах її активізація зумовлена процесами глобалізації, цифрової трансформації та інтернаціоналізації бізнесу.

Міжнародний бізнес відіграє ключову роль у формуванні сучасної світової економіки, оскільки саме він забезпечує рух капіталів, технологій, товарів і послуг між країнами. В умовах посилення глобальної конкуренції міжнародні компанії стають головними агентами економічної інтеграції, сприяють розвитку міжнародного поділу праці та формуванню глобальних ланцюгів вартості. Їхня діяльність стимулює інновації, підвищує ефективність виробництва та сприяє розповсюдженню передових управлінських і технологічних практик. У результаті міжнародний бізнес стає важливим чинником економічного зростання, структурних трансформацій і підвищення конкурентоспроможності національних економік. Зростання кількості транснаціональних корпорацій, розвиток електронної комерції та розширення міжнародних ринків призвели до посилення боротьби за ресурси, інвестиції та споживачів. Водночас конкуренція набуває нових форм - не лише цінової, а й технологічної, інтелектуальної, екологічної. Це вимагає від підприємств постійного вдосконалення стратегій, інноваційної гнучкості та здатності швидко адаптуватися до мінливих умов глобального ринку.

У період загострення глобальної конкуренції міжнародний бізнес зіштовхується з новими викликами - зростанням протекціонізму, гео-економічними напруженнями, нестабільністю світових ринків та необхідністю дотримання принципів сталого розвитку. Ці фактори змушують міжнародні компанії адаптувати свої стратегії, посилювати інноваційну складову діяльності, підвищувати ефективність управління ризиками та розвивати партнерські зв'язки. У сучасних умовах роль міжнародного бізнесу полягає не лише у створенні прибутку, а й у забезпеченні стійкого та збалансованого розвитку глобальної економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Багато уваги у науковій літературі сьогодні присвячено розвитку міжнародного бізнесу в умовах активізації глобалізаційних процесів та загострення конкурентної боротьби. Зв'язок між глобалізацією та конкурентоспроможністю країн у відповідних умовах проаналізовано у праці Хамеда К., Аршеда Н. та ін. [1]. Важливе значення у розвитку міжнародного бізнесу, особливо в умовах глобальної конкурентної боротьби, займають інновації. Саме цей аспект досліджено у науковій праці Фернандеса І. А. [2]. Бізнес-стратегії, що дозволяють компаніям ефективно діяти у глобалізованому середовищі, досліджено авторами у праці Угулу Дж. [3]. Заслуговує на увагу дослідження, що фокусується на сучасних викликах глобальної конкуренції в умовах сталого розвитку у праці Зоїдзе Г., Отінашвілі Р. та ін. [4]. Позиція щодо стійкої конкурентної переваги, в основі якої поєднання ресурсів і можливостей, викладена у праці Барні Дж. Б. [5].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Однак недостатньо дослідженими залишаються питання адаптації стратегій міжнародного бізнесу до динамічних змін глобального конкурентного середовища та впливу цифрової трансформації на формування нових моделей конкурентних переваг. Також потребує подальшого вивчення взаємозв'язок між інноваційним потенціалом підприємств та їхньою здатністю забезпечувати стійкий розвиток у контексті посилення глобалізаційних викликів.

Формулювання цілей статті. Метою статті є дослідити основні тенденції функціонування міжнародного бізнесу в умовах загальної активізації глобальної конкурентної боротьби, виклики, які супроводжують діяльність міжнародних підприємств та перспективи адаптації до них.

Виклад основного матеріалу дослідження. Трансформація міжнародного бізнесу в умовах глобалізації є одним із ключових процесів сучасного світового господарства. Поглиблення глобалізаційних зв'язків сприяє формуванню єдиного економічного простору, у межах якого відбувається вільний рух капіталу, товарів, послуг, технологій та робочої

сили. Компанії розширюють свою діяльність за межі національних ринків, створюють транснаціональні мережі виробництва та збуту, інтегруються у глобальні ланцюги доданої вартості. У результаті цього міжнародний бізнес стає більш гнучким, інноваційно орієнтованим та здатним швидко адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

Водночас глобалізація зумовлює нові виклики для суб'єктів міжнародного бізнесу. Зростання конкуренції, необхідність дотримання екологічних стандартів, цифровізація економіки та посилення ролі сталого розвитку вимагають від компаній перегляду стратегій управління і моделей взаємодії з партнерами. Трансформаційні процеси охоплюють усі аспекти діяльності - від виробничих технологій до корпоративної культури та системи управління ризиками. Таким чином, глобалізація виступає не лише рушієм зростання, але й каталізатором глибоких структурних змін у міжнародному бізнесі.

У процесі трансформації міжнародного бізнесу в умовах глобалізації конкурентні механізми відіграють вирішальну роль у формуванні нових моделей взаємодії між підприємствами, ринками та державами. Глобалізаційні процеси зумовили ускладнення конкурентного середовища, адже компанії мають не лише пристосовуватися до динамічних змін на міжнародних ринках, а й активно впроваджувати інновації, цифрові технології та екологічні стандарти. Конкурентоспроможність у такому контексті визначається не стільки масштабами бізнесу, скільки здатністю швидко адаптуватися, підвищувати ефективність управління ресурсами та створювати унікальні конкурентні переваги.

Одним із ключових конкурентних механізмів сучасного міжнародного бізнесу є стратегічне партнерство та кооперація між компаніями різних країн. Участь у глобальних ланцюгах доданої вартості, укладання стратегічних альянсів, використання аутсорсингу та офшорингу дають змогу підприємствам підвищити свою гнучкість і скоротити витрати. Водночас така взаємозалежність формує нову структуру глобальної конкуренції, де перевагу отримують не лише окремі фірми, а цілі міжнародні мережі, об'єднані спільними цілями, технологіями та стандартами.

Сучасні конкурентні механізми також передбачають активне використання нематеріальних активів - бренду, інноваційного потенціалу, інтелектуальної власності та корпоративної репутації. У глобалізованій еконо-

міці саме ці чинники дедалі частіше визначають позиції компаній на міжнародних ринках, адже споживачі орієнтуються не лише на ціну, а й на якість, екологічність і соціальну відповідальність бізнесу. Таким чином, конкурентні механізми у сфері міжнародного бізнесу трансформуються разом із самою системою глобальної економіки, стаючи більш комплексними, інноваційними та сталими.

Зростання міжнародної конкуренції змушує компанії шукати нові підходи до формування конкурентних стратегій, що забезпечують стабільність та гнучкість у змінному середовищі. Сьогодні конкурентоспроможність підприємств є визначальним чинником їхнього виживання та зростання. Дослідження конкурентних стратегій дозволяє не лише виявити ефективні моделі поведінки підприємств, а й адаптувати їх до умов міжнародного бізнесу з урахуванням культурних, економічних та політичних особливостей цільових ринків [6, с. 133].

Інтеграція національних економік та формування нових ринкових форматів створюють передумови для появи нових тенденцій у діяльності міжнародних компаній. У цих умовах бізнес змушений активно формувати нові підходи до організації виробництва, управління, маркетингу та конкурентної стратегії. Тому дослідження тенденцій розвитку міжнародного бізнесу в умовах глобалізації є необхідним для розуміння основних напрямів його трансформації та визначення перспектив подальшого зростання у світовому економічному просторі.

Першочерговою тенденцією, що характеризує сучасний міжнародний бізнес є, безперечно, цифровізація бізнес-процесів, що найбільшою мірою проявляється в електронній комерції, фінтеху, блокчейні, використанні великих даних та штучного інтелекту. Цифровізація стала ключовим фактором для збереження та зміцнення конкурентних позицій міжнародних компаній.

Сьогодні електронна комерція забезпечує підприємствам можливість здійснювати торговельні операції без географічних обмежень, розширює доступ до міжнародних ринків і сприяє формуванню нових бізнес-моделей, заснованих на цифрових технологіях. Завдяки електронній комерції знижується вартість транзакцій, підвищується ефективність логістики, удосконалюються системи оплати та обслуговування клієнтів. Особливого значення вона набуває у контексті постпандемічного відновлення світової економіки, коли

онлайн-торгівля стала ключовим інструментом підтримки ділової активності. Таким чином, електронна комерція виступає каталізатором цифрової трансформації всього світового господарства. Це новий формат взаємовідносин між економічними суб'єктами, що реалізується за допомогою інформаційних технологій, а саме з використанням мережі інтернет [7, с. 178].

В умовах глобальної цифровізації більш актуальнішим стає використання цифрових платформ. Вони забезпечують інтеграцію бізнес-процесів, об'єднуючи постачальників, споживачів і партнерів у єдиний цифровий простір, що дозволяє суттєво скоротити трансакційні витрати. Такі глобальні гравці, як Amazon та Alibaba, демонструють ефективність цифрових платформ у масштабуванні бізнесу на міжнародному рівні завдяки швидкому пристосуванню до особливостей локальних ринків і доступу до світових ресурсів. Використовуючи можливості цифрових технологій, ці компанії оптимізують ланцюги постачання, вдосконалюють логістичні процеси та підвищують ефективність маркетингових стратегій через персоналізацію пропозицій. Такі інструменти, як роботизована автоматизація процесів (RPA), застосовуються в міжнародних корпораціях для оптимізації фінансового управління, обробки даних та взаємодії з клієнтами [8, с. 88-89].

Застосування штучного інтелекту в діяльності міжнародних корпорацій охоплює широкий спектр напрямів – від аналізу великих даних і прогнозування ринкових тенденцій до автоматизації взаємодії з клієнтами за допомогою чат-ботів. Компанії, що активно впроваджують AI-технології, такі як Google, демонструють вищі результати у передбаченні динаміки ринку та в персоналізації товарів і послуг відповідно до потреб споживачів різних регіонів. Використання штучного інтелекту сприяє скороченню часу на ухвалення управлінських рішень і підвищує їхню точність, що, у свою чергу, посилює конкурентні позиції корпорацій на світовому ринку.

Зростання ролі малих і середніх підприємств (МСП) у міжнародній торгівлі завдяки цифровим платформам є однією з ключових тенденцій сучасного глобального бізнесу. Онлайн-платформи, такі як Amazon, Alibaba, eBay, надали МСП можливість долати бар'єри, які раніше обмежували їхню участь у зовнішньоекономічній діяльності – зокрема, високу вартість виходу на іноземні ринки, складність логістики та необхідність масштабних мар-

кетингових інвестицій. Завдяки цифровим технологіям малі компанії отримали доступ до світової клієнтської бази, інструментів аналітики, безпечних платіжних систем і гнучких каналів комунікації з партнерами та споживачами.

Цей процес суттєво впливає на розвиток міжнародного бізнесу, сприяючи його демократизації та підвищенню рівня конкуренції на глобальному рівні. МСП стають активними учасниками міжнародних ланцюгів постачання, створюють інноваційні продукти й послуги, швидко реагують на зміни споживчих тенденцій. Залучення малих підприємств до глобальної торгівлі також стимулює розвиток цифрової інфраструктури, посилює економічну взаємодію між країнами та сприяє формуванню більш стійкої і диверсифікованої світової економіки. Таким чином, цифрові платформи не лише розширюють можливості МСП, а й виступають потужним драйвером трансформації міжнародного бізнесу.

У сучасних умовах глобальної конкуренції визначальними тенденціями розвитку міжнародного бізнесу стають ESG-підходи (Environmental, Social, Governance) та концепція сталого розвитку. Компанії дедалі частіше інтегрують екологічні, соціальні та управлінські стандарти у свою стратегію, визнаючи, що довгострокова конкурентоспроможність неможлива без відповідального ставлення до навколишнього середовища, суспільства та принципів корпоративного управління. Такий підхід дозволяє підприємствам не лише зменшити екологічні ризики й репутаційні загрози, а й підвищити довіру з боку інвесторів, споживачів і партнерів на глобальному рівні.

Впровадження принципів сталого розвитку у діяльність міжнародних компаній змінює їхні бізнес-моделі та управлінські практики. Зокрема, все більшої популярності набувають інвестиції у «зелені» технології, відновлювану енергетику, циркулярну економіку та соціально відповідальні проекти. Це сприяє підвищенню ефективності використання ресурсів, зниженню вуглецевого сліду виробництва та формуванню позитивного корпоративного іміджу. Крім того, уряди та міжнародні організації підтримують такі ініціативи, встановлюючи нормативні вимоги та стандарти звітності у сфері ESG, що стимулює бізнес адаптуватися до нових глобальних реалій.

У результаті ESG та сталий розвиток перетворюються на важливі фактори конкурентних переваг у міжнародному бізнесі. Компанії, які успішно інтегрують ці принципи, отримують

ють доступ до нових джерел фінансування, покращують репутацію на світовому ринку та підвищують лояльність споживачів. Сталий розвиток транснаціональних корпорацій є важливим завданням для забезпечення їх успішного функціонування в довгостроковій перспективі. Корпорації забезпечують свій ріст і процвітання, враховуючи вплив своїх дій на соціальне, економічне та екологічне середовище. Транснаціональні корпорації повинні забезпечувати ефективне використання ресурсів, оптимізацію виробничих процесів та стимулювати інноваційний розвиток. Це допомагає забезпечити стійкість компанії на ринку і зберегти конкурентну перевагу [9]. Таким чином, сталий розвиток і відповідальне корпоративне управління перестають бути лише елементом соціальної політики - вони стають стратегічною основою успішного функціонування бізнесу в умовах глобальної конкуренції.

На принципах екологічної відповідальності, раціонального використання ресурсів та сталого розвитку базується сучасний зелений бізнес. Його головною метою є мінімізація негативного впливу на довкілля шляхом впровадження екологічно чистих технологій, застосування відновлюваних джерел енергії та зменшення викидів парникових газів. Значна увага приділяється концепції циркулярної економіки, що передбачає повторне використання ресурсів, переробку відходів та продовження життєвого циклу продукції. Попит на екологічні товари та послуги з боку споживачів, а також посилення міжнародного та національного екологічного регулювання стимулюють розвиток зеленого бізнесу та формують умови для його інтеграції у глобальні ринки.

Інвестиційна привабливість зеленого бізнесу зростає завдяки впровадженню ESG-критеріїв та політики «зеленого фінансування», що підтримується міжнародними фінансовими інститутами. Це дозволяє компаніям поєднувати економічну ефективність із соціальною та екологічною відповідальністю, підвищуючи власну конкурентоспроможність на світовому ринку. Перспективними напрямками розвитку зеленого бізнесу є відновлювана енергетика, електротранспорт, екологічне будівництво, утилізація відходів та біотехнології. Впровадження цих інноваційних рішень сприяє формуванню стійких економічних моделей, що відповідають вимогам сучасного глобального конкурентного середовища.

Іншим важливим трендом сучасного міжнародного бізнес-середовища є розвиток кре-

ативної економіки та активізація інноваційних процесів. Важливо зауважити, що креативна економіка зараз розглядається як драйвер впровадження цифрових трансформацій у суспільстві та бізнесі [10].

Креативна економіка та інноваційність відіграють вирішальну роль у розвитку міжнародного бізнесу, особливо в умовах глобальної конкуренції та швидких технологічних змін. Креативна економіка базується на інтелектуальному потенціалі, культурних та технологічних інноваціях, що дозволяє компаніям створювати унікальні продукти та послуги, які відрізняються високою доданою вартістю. Завдяки цьому підприємства здатні виходити на нові ринки, формувати власні бренди та будувати довгострокові конкурентні переваги на глобальному рівні.

У свою чергу інноваційність у міжнародному бізнесі сприяє підвищенню ефективності виробничих і управлінських процесів, оптимізації ланцюгів постачання та розвитку цифрових бізнес-моделей. Компанії, що активно впроваджують нові технології, отримують можливість швидко адаптуватися до змін споживчого попиту, реагувати на нові тенденції ринку та створювати персоналізовані продукти для різних регіонів. Таким чином, креативна економіка та інноваційні стратегії не лише стимулюють зростання бізнесу, а й підвищують його стійкість, гнучкість і конкурентоспроможність у глобальному масштабі.

Сучасний міжнародний бізнес стикається з низкою серйозних викликів, пов'язаних із геополітичною нестабільністю, санкційною політикою, торговельними війнами, а також проблемами кібербезпеки та регулювання даних. Геополітичні конфлікти та економічна нестабільність створюють ризики для логістики, інвестицій та довгострокового планування, обмежують доступ до окремих ринків і змушують компанії шукати альтернативні канали постачання. Санкції та торговельні війни підвищують транзакційні витрати, обмежують експортно-імпортні операції та ускладнюють взаємодію з партнерами у різних юрисдикціях.

Проблеми кібербезпеки та регулювання даних стають особливо актуальними в умовах цифровізації міжнародного бізнесу. Зростання обсягів оброблюваних даних, використання хмарних сервісів і цифрових платформ підвищує ризики витоку конфіденційної інформації, атак на корпоративні системи та шахрайства. Крім того, різні країни впроваджують власні правила щодо захисту персональних даних та інтелектуальної власності, що усклад-

нює міжнародну інтеграцію та управління ризиками.

У перспективі бізнес може протидіяти цим викликам шляхом диверсифікації ринків і постачальників, розвитку гнучких ланцюгів поставок, впровадження комплексних стратегій управління ризиками та адаптації до локальних нормативних вимог. Використання передових технологій кіберзахисту, автоматизація моніторингу ризиків і дотримання міжнародних стандартів захисту інтелектуальної власності та даних дозволяє зменшити потенційні втрати. Такі підходи сприяють не лише підвищенню стійкості компаній у глобальному масштабі, а й формують їхню конкурентоспроможність у складних умовах міжнародного бізнес-середовища.

Висновки. Узагальнюючи вищезазначене, можна констатувати, що сучасний міжнародний бізнес розвивається під потужним впливом цифровізації, інновацій та глобальної конкуренції, що змінює традиційні моделі ведення підприємницької діяльності. Цифрові технології, електронна комерція, цифрові платформи та штучний інтелект виступають ключовими чинниками підвищення ефективності бізнес-процесів, розширення доступу малих і середніх підприємств до глобальних ринків та оптимізації міжнародних ланцюгів постачання. Паралельно інтеграція ESG-принципів, сталого та зеленого бізнесу сприяє формуванню стійких і соціально відповідальних бізнес-моделей, підвищуючи конкурентоспроможність компаній на світовому рівні. Розвиток креативної економіки та інноваційних стратегій забезпечує створення унікальних продуктів і послуг, адаптацію до змін ринкового попиту та швидке реагування на глобальні виклики. Водночас геополітичні ризики, торговельні обмеження та кіберзагрози вимагають від міжнародних корпорацій

впровадження комплексних стратегій управління ризиками, диверсифікації ринків і технологічного захисту. Таким чином, сучасний міжнародний бізнес формується як цифрово інтегрована, інноваційно орієнтована та сталостійка система, здатна ефективно функціонувати у мінливому глобальному середовищі.

Перспективи розвитку міжнародного бізнесу у сучасних умовах глобалізації значною мірою визначаються переходом до моделі «глобальної сталості», що передбачає інтеграцію економічних, соціальних та екологічних аспектів у стратегічне управління компаніями. Така модель акцентує увагу на довгостроковій стійкості бізнесу, зменшенні негативного впливу на навколишнє середовище та забезпеченні соціальної відповідальності підприємств. Впровадження принципів глобальної сталості сприяє формуванню конкурентних переваг, підвищенню довіри інвесторів і споживачів, а також створенню умов для більш стабільного функціонування міжнародних ринків у контексті геополітичних та економічних викликів.

Ключовими напрямками розвитку міжнародного бізнесу також є поглиблення технологічної інтеграції та формування цифрових екосистем, що забезпечують швидкий обмін інформацією, оптимізацію ланцюгів постачання та персоналізацію продуктів і послуг на глобальному рівні. Паралельно з цим зростає роль інклюзивного бізнесу, зелених фінансів та міжнародного інноваційного партнерства, що дозволяє залучати нові ресурси, впроваджувати екологічно та соціально орієнтовані проекти і стимулювати колективне створення інноваційних рішень. У сукупності ці тенденції формують нову парадигму міжнародного бізнесу, орієнтовану на стійкий розвиток, технологічну ефективність та глобальну взаємодію між компаніями різних країн.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Hameed K., Arshed N., Dr Yazdani N., Munir M. On Globalization and Business Competitiveness: A Panel Data Country Classification. *Estudios de economía aplicada*. 2021. Vol. 39, № 2. DOI: <http://dx.doi.org/10.25115/eea.v39i1.3586>.
2. Fernandez I. A. Innovation and international business: A systematic literature review. *Heliyon*. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2023.e12956>
3. Ughulu J. Business Strategies That Align With Globalization Process. *International Journal of Medical Science and Health Research*. 2023. DOI:10.51505/IJEBMR.2023.7814
4. Zoidze G., Otinashvili R., Abuselidze G., Veshapidze Sh. Contemporary challenges of global competition In conditions of sustainable development. *WSB Journal of Business and Finance*. 2025. 59(1). P. 106-121. DOI: 10.2478/WSBJBF-2025-0009
5. Barney J. B. Firm Resources and Sustained Competitive Advantage. *Journal of Management*, 1991. 17(1), 99–120.

6. Волотовський Є., Осика С. Дослідження конкурентних стратегій підприємств у контексті міжнародного бізнесу : VIII International Scientific and Practical Conference «Education and science of today: intersectoral issues and development of sciences», UK, May 9, 2025, Cambridge, 2025. С. 133-137. DOI: <https://doi.org/10.36074/logos-09.05.2025.025>
7. Олійник Л. В. Електронна комерція як новий формат підприємницької діяльності. *Modern Economics*. 2020. № 20 (2020). С. 175-180. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V20\(2020\)-28](https://doi.org/10.31521/modecon.V20(2020)-28).
8. Сунцова О.О. Міжнародні бізнес-технології: стратегічні підходи та інструменти. *Підприємництво і торгівля*. 2024. № 42. С. 86-93. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2024-42-12>
9. Імнадзе І.Н. Забезпечення сталого розвитку транснаціональних корпорацій. *Журнал стратегічних економічних досліджень*. 2023. № 3(14), 2023. С. 38-45. DOI: 10.30857/2786-5398.2023.3.4
10. Карінцева О. І., Литвиненко С. М., Харченко М. О., Хіжазі Ж. І., Дейнека А. В. Чортюк М. В. Розвиток креативної економіки як провідний напрям цифрових трансформацій: досвід Європи та практика України. *Підприємництво і торгівля*. 2023. № 37. С. 27-40.

REFERENCES:

1. Hameed, K., Arshed, N., Yazdani, N. and Munir, M. (2021) On Globalization and Business Competitiveness: A Panel Data Country Classification. *Estudios de Economía Aplicada*, 39(2). DOI: <http://dx.doi.org/10.25115/eea.v39i1.3586>.
2. Fernandez, I.A. (2023) Innovation and international business: A systematic literature review. *Heliyon*. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2023.e12956>.
3. Ughulu, J. (2023) Business Strategies That Align With Globalization Process. *International Journal of Medical Science and Health Research*. DOI: 10.51505/IJEBMR.2023.7814.
4. Zoidze, G., Otinashvili, R., Abuselidze, G. and Veshapidze, Sh. (2025) Contemporary challenges of global competition in conditions of sustainable development. *WSB Journal of Business and Finance*, 59(1), pp. 106–121. DOI: 10.2478/WSBJBF-2025-0009.
5. Barney, J.B. (1991) Firm resources and sustained competitive advantage. *Journal of Management*, 17(1), pp. 99–120.
6. Volotovskiy, Ye. and Osyka, S. (2025) Doslidzhennya konkurentnykh stratehii pidpriemstv u konteksti mizhnarodnoho biznesu [Research of competitive strategies of enterprises in the context of international business]. *VIII International Scientific and Practical Conference “Education and science of today: intersectoral issues and development of sciences”*, Cambridge, UK, 9 May. pp. 133–137. DOI: <https://doi.org/10.36074/logos-09.05.2025.025>. (in Ukrainian)
7. Oliynyk, L.V. (2020) Elektronna komertsiya yak novyi format pidpriemnytskoi diyalnosti [E-commerce as a new format of entrepreneurial activity]. *Modern Economics*, 20, pp. 175–180. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V20\(2020\)-28](https://doi.org/10.31521/modecon.V20(2020)-28). (in Ukrainian)
8. Suntsova, O.O. (2024) Mizhnarodni biznes-tekhnohii: stratehichni pidkhody ta instrumenty [International business technologies: strategic approaches and tools]. *Pidpriemnytstvo i torhivlia*, 42, pp. 86–93. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2024-42-12>. (in Ukrainian)
9. Imnadze, I.N. (2023) Zabezpechennya staloho rozvytku transnatsionalnykh korporatsii [Ensuring sustainable development of transnational corporations]. *Zhurnal stratehichnykh ekonomichnykh doslidzhen*, 3(14), pp. 38–45. DOI: 10.30857/2786-5398.2023.3.4. (in Ukrainian)
10. Karintseva, O.I., Lytvynenko, S.M., Kharchenko, M.O., Khizhai, Zh.I., Deineka, A.V. and Chortok, M.V. (2023) Rozvytok kreatyvnoi ekonomiky yak providnyi napriam tsyfrovyykh transformatsii: dosvid Yevropy ta praktyka Ukrainy [Development of creative economy as a leading direction of digital transformations: European experience and Ukrainian practice]. *Pidpriemnytstvo i torhivlia*, 37, pp. 27–40. (in Ukrainian)